

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA S OPERAČNÍM VÝKONEM

Operace karotid

Vážená paní/pane,

byla Vám doporučena operace karotid, při které dojde k odstranění sklerotických plátů z krkavice. Před operačním výkonem budete ošetřujícím lékařem/operátérem informováni o tom, proč se výkon bude provádět, o způsobu provedení, možných komplikacích a následcích. Tento materiál by Vám měl podat základní informace, které by prohloubily Vaše vědomosti o plánovaném výkonu a dále by měl být návodem k případným dotazům na ošetřujícího lékaře/operátéra.

Anatomie a patologie

Krkavice jsou důležité tepny které se podílejí na zásobení mozku krví. Základní chorobou, která tyto tepny postihuje je ateroskleróza. Jedná se o tvorbu sklerotických plátů, které "ucpávají" tepnu a v konečném důsledku mohou zapříčinit vznik mozkové příhody.

Na vznik aterosklerózy má vliv zejména kouření, zvýšený příjem tuků, či neléčená vyšší hodnota cholesterolu či vysokého tlaku.

Diagnostika

Klinické vyšetření s anamnézou obtíží pacienta, ultrazvukové vyšetření, vyšetření na magnetické rezonanci, CT angiografie, angiografické vyšetření/jedná se o invazivní vyšetření při kterém se zavede katetr do tepny v třísele, nasonduje se odstup tepen pro mozek a aplikací kontrastní látky se tyto tepny zobrazí na rentgenu/.

Předoperační příprava

Pacient je přijat na chirurgické oddělení den před operací s interním předoperačním vyšetřením. Večer před výkonem dostane medikaci indikovanou anesteziologem.

Operace

Cílem je obnovit přísun krve pro mozek.

Indikací pro operaci je zúžení tepny prokázané výše zmíněnými vyšetřovacími metodami, eventuelně prodělané ischemické ataky, či mozkové příhody. Vlastní operační výkon provádíme buď v celkové anestezii, krčním bloku, epidurální anestézii, či lokální anestézii. Nejčastěji používaným typem anestezie je krční blok, jehož výhodou je možný kontakt s pacientem po celou dobu operace. Pacient je při vědomí slovně spolupracuje s operátérem. V případě bolesti může být rána umrtvena místně, či pacient je uspán a nepřetržitý přívod krve operovanou tepnou je zabezpečen zkratem polyetylenovou hadičkou. Operace spočívá v otevření tepny, odstranění plátů a opětovné zašití tepny, drenáži rány. Někdy je nutné pro zvětšení průsvitu tepny použít záplatu buď z vlastní žíly nebo ze syntetického materiálu.

Po výkonu je pacient monitorován na JIP nebo na ARO. Jsou sledovány jeho základní životní funkce - tlak, pulz, stav vědomí s neurologickými kontrolami, stav vnitřního prostředí, jsou mu podávány preparáty na "ředění" krve z důvodu prevence tvorby sraženiny v místě operované tepny, analgetika. Léky na ředění krve pacient užívá dlouhodobě - nejčastěji Anopyrin.

Komplikace při operaci

- poranění nervů pro hlasivky, jazyk s možnými hlasovými projevy - chrapot, dýchacími obtížemi, snížená hybnost jazyka, poranění bloudivého nervu s možností vzniku srdeční arytmie
- masivní krvácení z operované tepny, popřípadě z poraněné krční žíly, které může mít za následek šokový stav z krevní ztráty
- alergická, případně anafylaktická reakce na anestetikum nebo dezinfekční prostředek mající za následek až šokový stav
- mozková cévní příhoda jako důsledek sníženého prokrvení mozku při operaci, jejímž důsledkem může být částečné ochrnutí nebo porucha či ztráta řeči - může mít za následek omezení obvyklého způsobu života v závislosti na rozsahu příhody.
- vznik pneumothoraxu při poranění pohrudnice jehož důsledkem je potom zavedení hrudního drénu

Komplikace pooperační:

- krvácení z operační rány s nutnou revizí
- vznik většího krevního výronu v ráně s obtížemi dýchacími, polykacími - zde je nutné okamžité rozvolnění rány a vypuštění hematomu
- vznik hnisavého ložiska v ráně s nutností rozvolnění a vypuštění
- snížená citlivost v oblasti krku a dolní čelisti na operované straně
- bolesti v operační ráně
- bolesti hlavy a zvýšení krevního tlaku z důvodu zvýšeného průtoku krve mozkem, někdy může dojít až k otoku mozku - to může mít za následek až srdeční či dechové selhání
- ostatní možné komplikace plynoucí z operace/oběhové komplikace, plicní komplikace - nevdusnost plic, zápal plic, embolizace plicní, pneumothorax po zavedení kanyly do podklíčkové žíly, poruchy centrálního nervového systému - stavy zmatenosti, cévní mozková příhoda, močová infekce ze zavedeného permanentního močového katetru, zánět hlubokých žil, teploty až septický stav z infekce při zavedené periferní či centrální žilní kanyle, tvorba proleženin aj./

Doba hospitalizace je individuální, záleží na pooperačním průběhu, v průměru trvá asi 7 dní.

Po propuštění do domácí péče je pacient nadále sledován v cévní poradně, většinou užívá preparáty na ředění krve např. Anopyrin. Doba pracovní neschopnosti je individuální, většinou se pohybuje v rozmezí 2-3 měsíců.

Alternativy léčby

Alternativou operačního řešení je řešení endovaskulární, které provádí intervenční radiolog. Jedná se o zavedení katetru z třísla do postižené krkavice o roztažení krkavice balónkem a posléze se zavede do takto připraveného místa stent /vnitřní výstuž/. Tato metoda je vyhrazena pro indikované případy/polymorbidní člověk s řadou zejm. interních chorob kde riziko operace je významné případně pro zúžení tepny po již provedené operaci/. I tato metoda nevyklučuje komplikace jako je mozková příhoda, krvácení z třísla, plicní embolizaci. Závěrem je nutné podotknout, že pacient by po provedené operaci měl dodržovat léčebný režim, brát léky na ředění krve které má doporučené, dodržovat dietu s omezením tuků, nekouřit, chodit na další pravidelné kontroly.

Vážená paní/pane,

naše stručná informace jistě nemůže být vyčerpávající. Ptejte se proto, prosím, svého ošetřujícího lékaře (eventuálně operátora/anesteziologa) na všechno, co Vás ve vztahu k ambulantnímu výkonu zajímá. Ujistíme Vás, že učiníme vše proto, aby váš výkon proběhl bez komplikací.

PROSÍME, PTEJTE SE NA VŠECHNO, CO SE VÁM ZDÁ DŮLEŽITÉ!

Přejeme Vám, ničím nekomplikovaný pobyt v našem zdravotnickém zařízení.

Pacient/ka: ..... RČ: ..... Oddělení: .....

Bytem: .....

Zákonný zástupce/opatrovník: ..... RČ: .....

Bytem: .....

Podpisem tohoto dokumentu prohlašuji, že po dostatečném čase na rozmyšlenou s doporučeným výkonem po podrobném vysvětlení lékaře **výslovně souhlasím** a jsem si vědom/a všech možných rizik souvisejících s navrženým postupem. Jsem si vědom/a rovněž toho, že určitá rizika existují při každé léčbě, a že je nelze vždy a přesně určit.

Lékař mě v pohovoru podrobně seznámil s mým zdravotním stavem a s potřebností doporučeného výkonu, byl/a jsem informován/a a poučen/a o možnosti vzniku i výjimečně se vyskytujících závažných komplikací souvisejících s doporučeným výkonem a i přesto s tímto výkonem **výslovně souhlasím**. Též jsem byl/a informován/a o možných variantách zákroku, jeho následcích a komplikacích.

Byl/a jsem rovněž podrobně poučen/a o možných důsledcích odmítnutí souhlasu s doporučeným výkonem. Dále potvrzuji, že mi byla dána možnost klást lékaři jakékoli, byť i nejbanálnější (nejjednodušší) dotazy související s doporučeným výkonem a lékař všechny mé dotazy srozumitelně zodpověděl, přičemž nyní nemám již žádné další otázky.

Jsem si rovněž vědom/a toho, že provedení doporučeného výkonu mohu podstoupit i v jiném zdravotnickém zařízení.

Dále potvrzuji, že jsem lékařem nezamlčel/a žádné mně známé údaje o mém zdravotním stavu. Jsem si vědom/a, že zamlčení jakýchkoliv údajů o mém zdravotním a sociálním stavu, by mohlo nepříznivě ovlivnit moji léčbu, či ohrozit mé okolí, zejména rozšířením přenosné choroby. Potvrzuji rovněž, že mě lékař předem poučil o právu nebýt informován/a o mém zdravotním stavu a o potřebných výkonech.

Podpisem tohoto dokumentu prohlašuji, že se cítím dostatečně poučen/a, po psychické a fyzické stránce se cítím zcela způsobilý/á podepsat tento dokument, chápu právní význam tohoto dokumentu, plně mu rozumím a podepisuji jej zcela vážně a bez výhrad, ze své vlastní svobodné vůle.

Současně prohlašuji, že v případě výskytu neočekávaných komplikací, vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně mého života nebo zdraví souhlasím s tím, aby byly provedeny veškeré další potřebné a neodkladné výkony nutné k záchraně mého zdraví. V případě potřeby souhlasím i s podáním nezbytné transfuze krve.

Podpis pacienta/zákonného zástupce/opatrovníka*: .....

Já, níže podepsaný(á), MUDr. ...., potvrzuji, že pacient(ka)/zákonný zástupce/opatrovník * byl(a) podrobně seznámen(a) se zdravotním stavem a s doporučeným výkonem a byl(a) informován(a) o možných komplikacích spojených s tímto výkonem, včetně všech důsledků odmítnutí tohoto výkonu.

V Chrudimi dne: ..... v .....hod.

Podpis lékaře: .....

Jmenovka a podpis svědka: .....

* nehodící se škrtněte